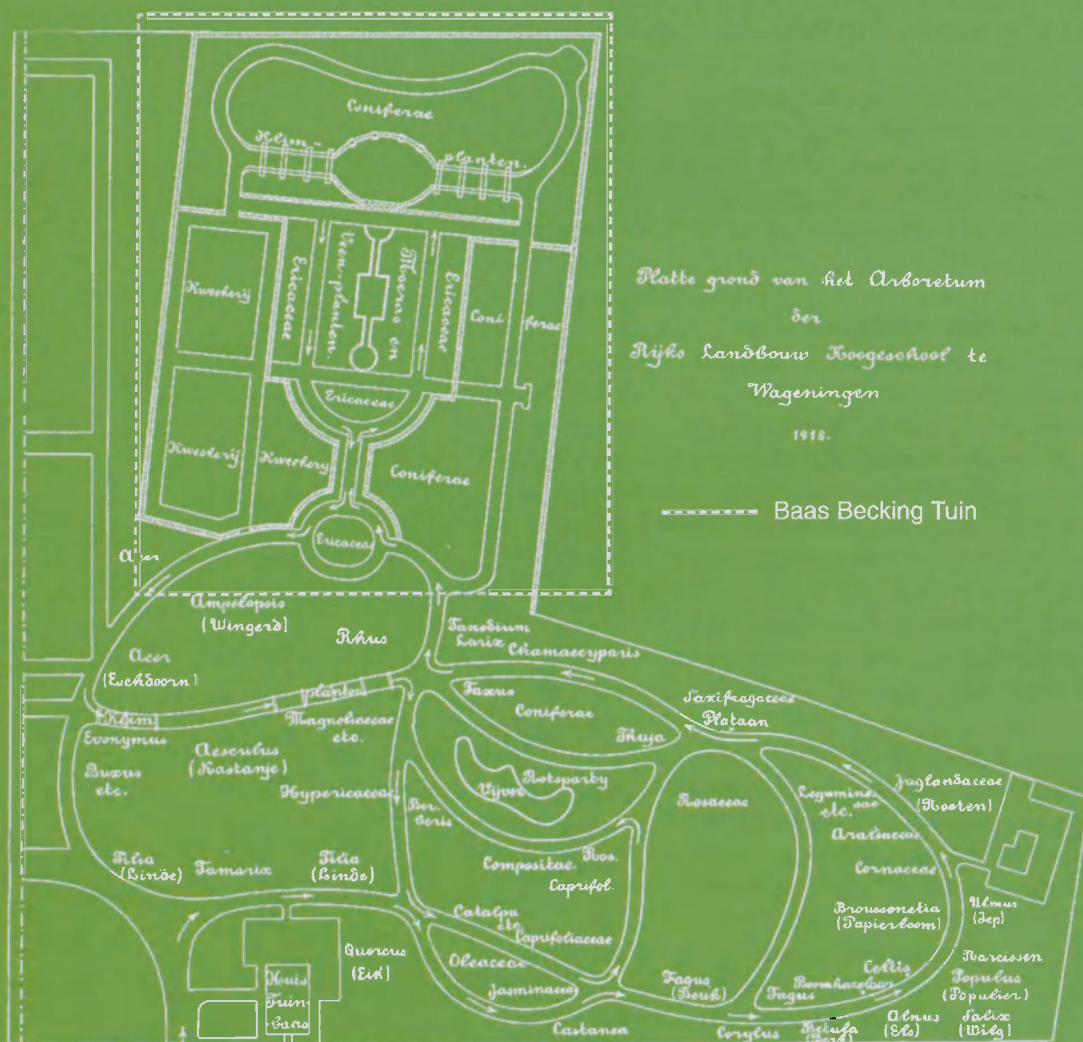

Springer en Baas-Becking

Het arboretum De Dreijen in historisch perspectief

TEKST DBS. LIESBETH MISSEL,

(Bibliotheek Wageningen UR-Speciale Collecties) m.m.v. Linus van der Plas

De aanleg voor een schooltuin annex arboretum waarvoor Leonard A. Springer in 1895 de opdracht kreeg is grotendeels uit gevoerd volgens zijn ontwerptekening. Dat blijkt uit een publicatie van dr. J. Valckenier Suringar over het Arboretum uit 1910¹. De aanplant is tot 1900 door Springer begeleid terwijl hij docent tuinkunst was aan de toenmalige Rijkstuinbouwschool in Wageningen. Uit een ontwerp van dat jaar blijkt dat de plaats voor de wilde planten enigszins veranderd is maar de contouren zijn het zelfde; het oppervlakte bedroeg ong. 1 ha.

In 1913 werd de tuin aan de noordzijde uitgebreid met een geometrisch aangelegde tuin ontworpen door mej. L.H. Baas Becking. De kwekerij kreeg in dit stuk een plaats naast de Coniferen, Eriaceae, de moeras- en veenplanten en een pergola met klimplanten. De tuin werd daardoor ca. 2 ha.

Springer heeft in Nederland vele tuinen en parken aangelegd en is als zodanig als een merknaam te beschouwen. Dus het fenomeen "Springertuin" is een welbekend begrip, ook internationaal. Een aantal van de openbare Springer-tuinen, parken en begraafplaatsen, én tuinen bij buitenplaatsen van Springer hebben inmiddels een officiële status als Rijks- of gemeentelijk monument. Het ontwerp is ook gemaakt in de gemengde stijl die typerend is voor Springer waarbij hij in de nabijheid van het huis een formele aanleg realiseert in een verder landschappelijk vormgegeven park.

De botanische tuin De Dreijen, ook wel het Klein Arboretum genoemd, is een van de weinige collectietuinen die Springer heeft ontworpen. Twee andere collectietuinen van Springer zijn het Arboretum Poort-Bulten dat vooral een pinetum is en Thijsses Hof een heemtuin. Het Dreijen arboretum kan ten opzichte hiervan als uniek beschouwd worden omdat het vooral ook een zeer toegepaste plantentuin was. Behalve een (in Springer's ogen veel te klein) arbo-

retum en pinetum ging het vooral om de toen gangbare ornamentale planten, laanbomen, sierheesters, vaste planten en bol- en knolgewassen. Het was destijds een wetenschappelijke onderzoekstuin ten behoeve van tuinarchitectuur en tuinbouw in combinatie met een kleine doch bijzondere dendrologische collectie. Dat was in Springer's repertoire uniek en ook binnen en buiten Europa bijzonder.

In de nummers 43 tot en met 47 (2003 tot 2005) van het Bulletin staan een aantal artikelen waarin uitgebreid op de relatie tussen Springer en Baas Becking en het Dreijen arboretum wordt ingegaan. Daaraan is ook bijgevoegde illustratie ontleend die de plattegrond van het arboretum weergeeft in 1918. De twee delen (het zuidelijke "Springerdeel" en het noordelijke "Baas Becking" deel) zijn in de huidige tuin nog duidelijk terug te vinden.

Dit zijn ook de delen die door de Universiteit in 2009 aan de Het Depot in beheer zijn gegeven, zodat de betreffende tuinarchitectuur-elementen behouden zullen blijven.

Noot

¹ <http://specialecollecties.blogspot.com/2010/09/mededeelingen-van-de-rhltschool-1908.html>